

**Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
do I etapu Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Biologii
dla uczniów Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej**

Obszary umiejętności

Uczeń:

- opisuje, porządkuje i rozpoznaje tkanki, narządy i układy narządów człowieka,
- wyjaśnia procesy biologiczne zachodzące w organizmie człowieka,
- przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem człowieka a środowiskiem,
- odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe,
- posługuje się podstawową terminologią biologiczną,
- interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo - skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski,
- analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej,
- analizuje informacje dołączane do leków oraz wyjaśnia, dlaczego nie należy bez wyraźnej potrzeby przyjmować leków ogólnodostępnych i suplementów,
- uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza,
- przedstawia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

I. Treści kształcenia

1. Organizm człowieka:

- a) tkanki zwierzęce - rozpoznawanie na podstawie rysunku, schematu, zdjęcia lub opisu
- b) hierarchiczna budowa organizmu
- c) budowa i funkcjonowanie układów narządów
- d) schorzenia układów wewnętrznych człowieka i ich profilaktyka
- e) drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wirusowych (grypa, ospa, różyczka, świnka, odra, AIDS)
- f) drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób bakteryjnych (gruźlica, borelioza, tężec, salmonelloza)
- g) sposoby zarażenia człowieka pasożytami (tasiemiec uzbrojony i nieuzbrojony, włosień spiralny, glista ludzka, owsik) oraz zasady profilaktyki chorób wywołanych przez te pasożyty.

2. Homeostaza:

- a) współdziałanie poszczególnych układów narządów człowieka w utrzymaniu niektórych parametrów środowiska wewnętrznego na określonym poziomie (poziom glukozy we krwi, ilość wody w organizmie)
- b) zdrowie jako stan równowagi środowiska wewnętrznego organizmu oraz choroby jako zaburzenia homeostazy

II. Literatura

1. Podręcznik do biologii „Puls życia, klasa 7” wydawnictwo Nowa Era
2. *Atlas anatomiczny. Tajemnice ciała*, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa 2015.